

Nota van Beantwoording

Notitie Reikwijdte en Detailniveau
Middengebied Zuidplaspolder
Herziening Omgevingsbeleid

provincie
Zuid-Holland

Afbeelding op voorpagina:

Aansluiting van de N457 (de Moordrechtboog) op de A20 in aanbouw, als onderdeel van de Parallelstructuur A12 – door Gerhard van Roon / kunst en vliegwerk

Inhoudsopgave

Inleiding	3
A – Gemeenten	4
A001 – Gemeente Zuidplas	4
B – Reactie op advies Commissie m.e.r.	7
C – Wijzigingen in het Beoordelingskader	9

Inleiding

Voor u ligt de Nota van Beantwoording behorende bij de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Middengebied Zuidplaspolder Herziening Omgevingsbeleid' van de Provincie Zuid-Holland.

Terinzagelegging

Het Ontwerp van de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Middengebied Zuidplaspolder Herziening Omgevingsbeleid' heeft voor een ieder ter inzage gelegen van 13 oktober 2021 tot en met 23 november 2021.

Gedurende de termijn van terinzagelegging is één zienswijze ingediend. Deze zienswijze is samengevat en beantwoord. Daarnaast heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) advies uitgebracht over de reikwijdte en het detailniveau van het nog op te stellen milieueffectrapport (planMER). De ingediende zienswijze en het advies van de Commissie m.e.r. hebben geleid tot wijzigingen in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Dit is terug te lezen in het antwoord op de zienswijze en de reactie op het advies van de Commissie m.e.r. Het beoordelingskader in de NRD (terug te vinden in paragraaf 4.2 van de NRD) is ingrijpend gewijzigd. Daarom wordt er in deze Nota van Beantwoording apart ingegaan op het gewijzigde beoordelingskader. Tevens is in de NRD de toelichting op de m.e.r.-plicht van deze Herziening van het provinciaal omgevingsbeleid aangepast.

A – Gemeenten

A001 – Gemeente Zuidplas

De gemeente kan instemmen met de gekozen aanpak en ziet dit als een verdere stap in de ontwikkeling van het Middengebied van de Zuidplaspolder (hierna: Middengebied). De gemeentelijke reactie richt zich op het signaleren van enkele elementen ter verduidelijking zoals hieronder genoemd.

1. De gemeente stelt voor om t.a.v. afbeelding 1 (blz 3) bij de categorie “ontwikkelingsgebieden” te benadrukken dat dit gebieden zijn die niet behoren tot de ontwikkeling van het Middengebied;

Antwoord

Afbeelding 1 is vervangen door een nieuwe afbeelding waarin de begrenzing van het Middengebied duidelijker is.

2. Daar waar wordt gesproken over de Omgevingsvisie, het Omgevingsprogramma en de Omgevingsverordening (bijvoorbeeld paragraaf 1.4) lijkt het de gemeente gepast om hierbij specifiek te duiden dat het instrumenten van de Provincie Zuid-Holland betreffen;

Antwoord

Akkoord met het specifiek duiden waar het gaat om provinciale instrumenten. De tekst is hierop aangepast.

3. In paragraaf 3.1 wordt aangegeven “minimaal 50% van de woningen wordt gebouwd in het betaalbare segment en 30% van alle woningen wordt sociale huur”. Deze formulering kan een cumulatie suggereren die er in werkelijkheid niet is. De gemeente wil daarom de volgende tekst voorstellen: “Minimaal 50% van de woningen wordt gebouwd in het betaalbare segment waarvan 30 procentpunt in de sociale huur;

Antwoord

Akkoord met de voorgestelde aanpassing van de tekst. De tekst is hierop aangepast.

4. Ten aanzien van de aanduiding “maatwerk glastuinbouw” wordt in de NRD aangegeven dat een transformatie van “greenport” naar “groene bufferzone” aan de orde is. De gemeente ziet graag in de tekst aangepast dat het gaat om een transformatie naar een Groene Schakel en agrarische zone tussen de 1^e en 2^e Tocht, zoals gedefinieerd in het Masterplan Middengebied (d.d. 2021) om zodoende meer correct duiding te geven aan de bijbehorende inrichtingsprincipes.

Antwoord

De aanduiding “maatwerkgebied glastuinbouw” zoals bedoeld in artikel 6.15 lid 7 van de provinciale Omgevingsverordening geeft ruimte om in een gemeentelijk bestemmingsplan of omgevingsplan bestemmingen op te nemen die transformatie naar andere functies mogelijk maken. Binnen deze aanduiding is zowel voortzetting mogelijk van het gebruik als glastuinbouwgebied, als gehele of gedeeltelijke transformatie naar andere functies. De specifieke locaties waar deze aanduiding voor geldt zijn opgenomen in het provinciale programma ruimte. In deze Herziening zal aan Provinciale Staten worden voorgesteld om het deel van het Middengebied, zoals oranje omkaderd in afbeelding 3, dat nu de aanduiding “glastuinbouwgebied Westland-Oostland” heeft in de provinciale Omgevingsverordening, de aanduiding “maatwerkgebied glastuinbouw” te geven.

Akkoord met het aanpassen van de tekst waarbij duidelijk wordt gemaakt dat een transformatie in dit geval betekent dat er plek wordt geboden voor meerdere functies zoals genoemd in het gemeentelijk masterplan Middengebied van maart 2021 en niet enkel aan de Groene Bufferzone. De tekst is hierop aangepast.

5. Ten aanzien van afbeelding 3 constateert de gemeente dat de arcering “maatwerk glastuinbouw” ontbreekt op het kaartbeeld. Deze arcering zou over het volledige glastuinbouwgebied, zoals opgenomen in de Omgevingsverordening van de Provincie Zuid Holland tussen de 1^e Tocht en de 2^e Tocht moeten behoren te liggen.

Antwoord

Op afbeelding 3 is de bestaande situatie als ondergrond gebruikt waarbij nog geen sprake is van de aanduiding ‘maatwerkgebied glastuinbouw’ in het Middengebied van de Zuidplaspolder. De toekomstige nieuwe aanduiding is oranje omkaderd. De verwarring ontstaat omdat in de legenda de aanduiding ‘maatwerkgebied glastuinbouw’ wel als arcering is opgenomen voor bestaande gebieden met die aanduiding (welke zich niet op deze kaart bevinden). De legenda zal worden aangepast zodat het duidelijk is dat de oranje omkadering het nieuw beoogde ‘maatwerkgebied glastuinbouw’ in het Middengebied is. De afbeelding is hierop aangepast.

6. Tot slot hecht de gemeente eraan te vermelden dat de transformatie van het gebied Nieuwerkerk Noord een blijvende ambitie is van de gemeente Zuidplas zoals ook aangegeven in de Omgevingsvisie Zuidplas. De gemeente zal in de komende periode scenario’s uitwerken voor de toekomst van dit gebied. De gemeente gaat er vanuit dat grootschalige ontwikkelingen (ná 2035) en kleinschalige ontwikkelingen vóór 2035 nog steeds kunnen rekenen op medewerking / een positieve grondhouding van de Provincie Zuid Holland.

Antwoord

Eventuele toekomstige transformatie van het gebied Nieuwerkerk Noord is geen onderdeel van de scope van dit planMER. Dit onderdeel van de zienswijze leidt niet tot aanpassingen van de NRD. Voor de volledigheid merken wij op dat in de Bestuurlijke Overeenkomst Ontwikkeling Middengebied Zuidplaspolder is vastgelegd dat de gemeente Zuidplas in ieder

geval tot 2035 geen grootschalige woningbouwontwikkeling zal toestaan op de locatie Nieuwerkerk Noord.

B – Reactie op advies Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. heeft op 20 december 2021 advies gegeven over de reikwijdte en het detailniveau van dit nog op te stellen planMER (projectnummer: 3613). Hieronder zijn de hoofdlijnen van het advies van de Commissie m.e.r. benoemd en is aangegeven hoe hiermee wordt omgegaan. Niet alle adviezen leiden tot wijzigingen in de NRD. Hieronder is alleen benoemd tot welke wijzigingen in de NRD de hoofdlijnen van het advies hebben geleid.

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het besluit over de ontwikkeling van het Middengebied Zuidplaspolder het MER in ieder geval moet bevatten:

1. Locatie. Onderbouw en overweeg de in 2006 gemaakte -en later herbevestigde- keuze van de laaggelegen locatie Zuidplaspolder als ontwikkellocatie in het licht van de actuele, sterk gewijzigde inzichten over klimaatverandering.

Reactie

In de vigerende provinciale Omgevingsverordening zijn inderdaad ook al ontwikkellocaties voor woningbouw en bedrijventerreinen opgenomen in het Middengebied. De keuze van de provincie Zuid-Holland om de realisatie van woningbouw en bedrijventerreinen in het Middengebied mogelijk te maken is in 2006 gemaakt en onderbouwd door een milieueffectrapport en later meerdere keren herbevestigd, ook onderbouwd door bijbehorende milieueffectrapporten. Voorliggende Herziening gaat dan ook over het “verschuiven” en aanpassen in omvang van die ontwikkellocaties binnen het Middengebied. In het planMER zal voor het inzichtelijk maken van de milieueffecten gebruik worden gemaakt van de meest recente inzichten over klimaatverandering. De tekst in paragraaf 4.2 is hierop aangepast.

2. Reikwijdte milieueffectrapport. Kies in de milieueffectrapportage het brede, gebiedsoverstijgende perspectief van het generieke provinciale omgevingsbeleid. Neem in het MER ook de locaties mee waar bestemmingen voor woningen en bedrijventerrein verdwijnen en de voorzieningen die nodig zijn om de woningen en de bedrijventerreinen te realiseren, zoals infrastructuur, energievoorziening en natuur.

Reactie

Zoals aangegeven in de NRD en onder punt 1 hierboven, gaat deze Herziening van het provinciaal omgevingsbeleid met name over het “verschuiven” van ontwikkellocaties voor woningbouw en bedrijven in het Middengebied die bovendien indicatief zijn aangeduid. Dit advies wordt overgenomen waarbij voor de locaties waar aanduidingen in de provinciale Omgevingsverordening voor woningen en bedrijventerrein verdwijnen, uitgegaan wordt van de mogelijkheden die het provinciale omgevingsbeleid daarna biedt. Voor de genoemde voorzieningen, zoals infrastructuur, energievoorziening en natuur, wordt dit advies overgenomen voor zover dit aansluit bij het provinciale schaalniveau, de indicatieve aanduiding van ontwikkellocaties en dit onderscheidend is binnen de scope en het schaalniveau van dit provinciale planMER. Opgemerkt wordt dat m.b.t. energie wordt uitgegaan van het vigerende provinciale omgevingsbeleid en niet vooruit wordt gelopen op

eventuele aanpassingen hiervan in het kader van de Herziening van het provinciale omgevingsbeleid voor de module Energie. De tekst in paragraaf 3.1 is hierop aangepast.

3. **Bouwstenen voor alternatieven.** Ontwikkel vanuit het brede provinciale perspectief bouwstenen, zoals gebiedspecifieke kansen en randvoorwaarden, die door de gemeente Zuidplas gebruikt kunnen worden bij het opstellen van alternatieven in het gemeentelijk milieueffectrapport.

Reactie

Dit advies sluit goed aan bij het schaalniveau en de scope van het provinciale planMER en de relatie die het provinciale planMER heeft met het nog op te stellen gemeentelijke MER. Dit advies is overgenomen en in de NRD is paragraaf 3.3 toegevoegd.

4. **Beoordelingskader.** Snij de Monitor Leefomgeving toe naar een specifiek beoordelingskader voor het Middengebied.

Reactie

Het beoordelingskader is ingrijpend gewijzigd. Dit wordt nader toegelicht in het volgende hoofdstuk. De adviezen m.b.t. het beoordelingskader worden overgenomen en ingevuld op een detailniveau dat past bij het provinciale schaalniveau, de scope van het provinciale planMER, de bevoegdheidsverdeling tussen gemeente en provincie en die bovendien de gemeente niet beperkt in de onderzoeks- en afwegingsruimte voor haar eigen, nog op te stellen MER. De tekst in paragraaf 4.2 is hierop aangepast. Zie ook het volgende hoofdstuk van deze Nota van Beantwoording.

C – Wijzigingen in het Beoordelingskader

De grootste wijzigingen in de NRD zijn doorgevoerd in het beoordelingskader (paragraaf 4.2 van de NRD). Het beoordelingskader in de Ontwerp NRD was gebaseerd op de Leefomgevingstoets die in 2018 is uitgevoerd voor het planMER bij het beleidsneutraal omzetten van de Visie Ruimte en Mobiliteit naar het Omgevingsbeleid. Recent is echter een nieuw provinciaal beoordelingskader beschikbaar gekomen die gebaseerd is op de Monitor Leefomgeving (MoLo). Het beoordelingskader in de NRD is gebaseerd op de MoLo. Overigens zijn niet alle onderdelen van de MoLo overgenomen. Er is per beoordelingscriterium beoordeeld of het criterium relevant is voor dit planMER. Tevens heeft de Commissie m.e.r. adviezen gegeven over de te gebruiken beoordelingscriteria. Deze adviezen zijn ook verwerkt in het beoordelingskader. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat er aan de adviezen van de Commissie m.e.r. invulling wordt gegeven op een detailniveau dat past bij het provinciale schaalniveau, de scope van het provinciale MER, de bevoegdheidsverdeling tussen gemeente en provincie en die bovendien de gemeente niet beperkt in de onderzoeks- en afwegingsruimte voor haar eigen, nog op te stellen MER. Hieronder is het beoordelingskader weergegeven zoals dat in de NRD is opgenomen. Daarna wordt benoemd welke indicatoren uit de MoLo en de Ontwerp NRD niet in dit beoordelingskader zijn opgenomen en waarom.

Thema:	Indicator en beoordelingsaspect
Economie	1. <u>Grondstoffen gebruik</u> : De PZH wil in 2050 100% circulair zijn. Indicator is nog in ontwikkeling net als de monitoringssystematiek om voor de beoordeling het totale grondstofgebruik in PZH inzichtelijk te maken.
	2. <u>Bedrijventerreinvoorraadontwikkeling</u> : Gerealiseerde bedrijventerreinvoorraad-toename moet in de pas lopen met de provinciaal geraamde gewenste bedrijventerreinvoorraadtoename.
Energie	3. <u>Energiegebruik</u> : Samen met energiebesparing is dit een kwantificeerbare EU2020 beleidsdoelstelling (NL 1990-2020: 20%). De PZH wil het totale energiegebruik verder besparen en meet per sector de voortgang op dit gebied.
	4. <u>Duurzame energieopwekking</u> : Is een kwantificeerbare EU2020 beleidsdoelstelling (NL 2020: 14% 2023: 16%). De productie en daarmee aandeel van duurzame energie neemt toe en moet verder stijgen om doelen te bereiken. Per (hernieuwbare) energiebron wordt toename gemonitord.
Klimaat en water	5. <u>Uitstoot broeikasgassen</u> : Is een kwantificeerbare EU2020 beleidsdoelstelling (Doelstelling NL tussen 2005-2020 was 16%). Totale CO2 uitstoot PZH in 2019 was 42,3 Mton t.o.v. 45,3 Mton in 2006. Verdere afname wordt gestimuleerd door verhoogde inzet duurzame energiebronnen. Uitstoot broeikasgassen blijft per sector en jaar gemonitord worden.
	6. <u>Waterveiligheid</u> : Binnen deze indicator wordt gekeken naar inundatiedieptes en evacuatiemogelijkheden.
	7. <u>Wateroverlast</u> : Binnen deze indicator wordt gekeken naar de omvang van verharding versus neerslag.
	8. <u>Voldoende water</u> : Bestaat uit twee deelindicatoren, 1. Voldoende oppervlaktewater (geen normering KRW) en 2. Voldoende grondwater (toestand- en trendbeoordeling grondwater KRW voor 5 grondwaterlichamen in PZH is 'goed').
	9. <u>Schoon water</u> : Bestaat uit twee deelindicatoren, 1. Schoon oppervlaktewater (op ecologische waterkwaliteit KRW van 125 oppervlakte-waterlichamen en verontreiniging door chemische stoffen beneden norm KRW) en 2. Schoon grondwater (normering op aantal van vijf grondwaterlichamen dat 'goed' scoort op deelttest chemie voor chemische grondwaterkwaliteit). Beide deelindicatoren zijn gekoppeld aan KRW toestand- en trendbeoordeling.
10. <u>Bodemdaling</u> : "Beperken maatschappelijke kosten door bodemdaling" is een provinciale beleidsregel. Dit gaat over zowel directe kosten door schade in bebouwde omgeving in infrastructuur, funderingen, etc., als indirecte CO2 uitstoot in veenweide door veenoxidatie. De kosten van bodemdaling en stijging uitstoot CO2 en andere broeikasgassen worden per	

	<p>gebied gemonitord via Staat van Zuid-Holland. Deze indicator wordt aangevuld met het meten en beoordelen van het risico op zettingen en ophogingen (metrisch per tijdseenheid).</p>
	<p>11. <u>Hittestress</u>: Binnen deze indicator wordt gekeken naar de verhouding tussen verhard oppervlak versus groen en water en de omvang van gebieden met droogtestress.</p>
Landschap en Cultuur	<p>12. <u>Fysieke Landschapskenmerken</u>: Voor deze indicator zijn de onderliggende indicatoren nog in ontwikkeling. Doel is het landschap in beeld te brengen aan de hand van 6 indicatoren met daarin bepaalde kwaliteitskenmerken. Deze zijn bebouwing, landgebruik (bijvoorbeeld landbouwareaal), openheid, opgaand groen, historische lijnelementen en reliëf. PZH sluit hiervoor aan bij de landelijke Monitor Landschap.</p>
	<p>13. <u>Grondgebruik</u>: Voor deze indicator zijn de onderliggende indicatoren nog in ontwikkeling. Doel is om de feitelijke, meetbare kenmerken van landschap in beeld te brengen. De PZH sluit hiervoor aan bij de landelijke Monitor Landschap.</p>
	<p>14. <u>Cultuurhistorie (erfgoed)</u>: Restauratievolume uit de provinciale Erfgoedmonitor wordt gebruikt om het aantal rijksmonumenten (uitgezonderd woonhuizen) dat in een matige tot slechte onderhoudsstaat verkeert en gerestaureerd dient te worden te monitoren. Indicator wordt nog verder ontwikkeld vanwege raakvlakken met de landelijke Monitor Landschap.</p>
Milieu en gezondheid	<p>15. <u>Luchtqualiteit - Ruimtelijk verdeelde waarden NOx en PM10</u>: De luchtqualiteit moet voldoen aan Europese grenswaarden richtlijn 2008/50/EG, overgenomen in Nederlandse Wet milieubeheer voor NO2 en PM10. De voortgangsrapportage berekent de luchtqualiteit.</p>
	<p>16. <u>Geluid</u>: Geluidhinder wordt bepaald door de hoeveelheid decibel op een gegeven moment en plaats, en de hinderbeleving. Dit is een momentopname en de enige goed beschikbare indicatie van geluidhinder en vragen om verdere monitoring. Deze indicator wordt aangevuld met de indicator Woonwijken. Deze indicator brengt de aantallen woningen binnen een geluidcontour in beeld, met onderscheid tussen woonwijken en overige woningen.</p>
	<p>17. <u>Beweegvriendelijke leefomgeving</u>: Bestaat uit vijf deelindicatoren, namelijk 1. Sport- en speelplekken, 2. Sport- speel- en beweegruijnte, 3. Routes, 4. Buitengebied en 5. Nabijheid van voorzieningen. Een score op deze indicator wordt momenteel nog niet gegeven in de MoLo.</p>
	<p>18. <u>Externe veiligheid: aandachtsgebieden omgevingsveiligheid (incl. Kwetsbare objecten)</u>: Veiligere PZH, kans dat mensen slachtoffer worden van ongevallen met gevaarlijke stoffen minimaliseren. Indicator wordt ontwikkeld om kaarten met groepsrisico aandachtsgebieden te ontwikkelen.</p>
Natuur	<p>19. <u>Biodiversiteit</u>: De <i>Living Planet Indicator</i> (LPI) is gebaseerd op de trend in aantal en verspreiding van ca 225 soorten waarvoor voor Zuid-Holland voldoende informatie beschikbaar is.</p>
	<p>20. <u>Kwaliteit gebieden NNN</u>: De kwaliteit van de natuur binnen Natuurnetwerk Nederland (NNN) wordt een landelijke systematiek gebruikt. Voor de verschillende beheertypen uit het SNL-stelsel zijn hierin verschillende maatlaten opgenomen om de kwaliteit te beoordelen.</p>
	<p>21. <u>Kwaliteit leefgebied/populatiegrootte vogel- en habitatrictlijnsoorten in N2000 gebied</u>: De indicator betreft het aandeel van de soorten dat in een goede staat van instandhouding verkeert volgens het meest recent vastgestelde beheerplan. Hoewel het Middengebied Zuidplaspolder geen Natura 2000-gebied is, wordt deze indicator in het beoordelingskader op aangepaste wijze toch meegenomen. Dit betreft de in de Omgevingsverordening opgenomen weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebied en stiltegebieden. Deze indicator beoordeelt of er sprake is van een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van dergelijke gebieden en of deze compensatieplichtig is.</p>
	<p>22. <u>Stikstofoverschrijding gebieden</u>: De indicator meet de kritische depositie waarde (KDW) van stikstof in habitattypen/leefgebieden. Een te hoge depositie waarde zorgt voor achteruitgang in biodiversiteit, de emissie en depositie van stikstof moet dus gereduceerd worden. De vooruitgang van de reductie wordt ook gemeten.</p>
Verstedelijking en Mobiliteit	<p>23. <u>Woningvoorraadontwikkeling</u>: Gerealiseerde woningvoorraad-toename moet in de pas lopen met de provinciaal geraamde gewenste woningvoorraadtoename en waarbij de geplande nieuwe woningen netto (ook) in de pas moeten lopen met de provinciaal toegestane maximale programmeerruimte (130%) in verband met planvertraging en -uitval.</p>
	<p>24. <u>Nabijheid wonen-voorzieningen</u>: De indicator toont of nieuwbouwwoningen op een logische plek gebouwd zijn, laat zien in hoeverre de doelstelling behaald wordt.</p>
	<p>25. <u>Bereikbaarheid weg, spoor, water en fiets</u>: De indicator toont knelpunten en capaciteit van infrastructuur tussen herkomst en bestemming.</p>

	26. Verkeersslachtoffers: Verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers meten op basis van netwerk en intensiteiten.
	27. <u>Modal split</u> : Verdeling van zich verplaatsende personen (of goederen) over de gebruikte modaliteiten/vervoerswijzen. Binnen deze indicator wordt gebruik gemaakt van kwantitatieve criteria zoals reistijden tot nader te bepalen locaties en doorstroming op kruispunten van fiets, openbaar vervoer en auto.

Tabel 1: Beoordelingskader zoals opgenomen in de NRD

Indicatoren Monitor Leefomgeving die niet zijn opgenomen in het beoordelingskader

Zoals hierboven beschreven, is de MoLo als basis gebruikt voor het beoordelingskader en zijn in principe alle indicatoren uit de MoLo overgenomen in het beoordelingskader van de NRD. Er is voor gekozen een aantal indicatoren uit de MoLo niet over te nemen. Hieronder is aangegeven welke dat zijn en waarom deze niet zijn overgenomen in het beoordelingskader van de NRD.

- *Innovatie*

Aangezien in de Herziening van het provinciaal omgevingsbeleid voor het Middengebied van de Zuidplaspolder alleen (de indicatieve aanduiding van) de locaties voor bedrijventerreinen worden aangepast en er geen uitspraken worden gedaan over het type bedrijvigheid, kan deze indicator niet of nauwelijks onderzocht worden en is deze indicator niet onderscheidend in dit planMER.

- *Ondernemersvertrouwen*

Deze Herziening van het provinciaal omgevingsbeleid richt zich alleen op het mogelijk maken van nieuwe woningbouw en bedrijventerreinen, waar dus nog geen ondernemers gevestigd zijn. Bovendien worden er geen uitspraken gedaan over het type bedrijvigheid of mogelijkheden voor het starten van bedrijvigheid in de nieuwe woningbouwlocatie. Dat zal de gemeente nader uitwerken in haar Omgevingsplan. Deze indicator kan niet of nauwelijks onderzocht worden en is niet onderscheidend in dit planMER.

- *Levensverwachting in goed ervaren gezondheid*

Deze indicator is ook genoemd in het advies van de Commissie m.e.r. Deze wordt op een andere wijze meegenomen. In het planMER worden de gegevens van luchtkwaliteit en geluid vergeleken met de advieswaarden van de World Health Organisation (WHO). Daarmee wordt niet de levensverwachting gemeten maar dit is wel een indicator voor gezondheid.

- *Kwaliteit habitattypen in Natura 2000 gebied*

Er zijn geen Natura 2000 gebieden gelegen in het Middengebied. De effecten van stikstofuitstoot als gevolg van ontwikkeling van het Middengebied op Natura 2000 gebieden die buiten het Middengebied gelegen zijn, wordt onderzocht d.m.v. de indicator "stikstofoverschrijding gebieden".

- *Duurzame Landbouw*

Het is niet mogelijk om te bepalen of de voorgenomen ontwikkeling en het basisalternatief invloed zullen hebben op de mate van verduurzaming van de landbouw in het Middengebied en zo ja, in welke mate. Deze indicator is dan ook niet onderscheidend en zal niet worden onderzocht.

- *Leefbaarheid*

Deze indicator is een optelsom van de volgende beoordelingscriteria: hittestress, grondgebruik, luchtkwaliteit, geluid, beweegvriendelijke leefomgeving, omgevingsveiligheid, biodiversiteit,

woningvoorraadontwikkeling, nabijheid woningen en voorzieningen, bereikbaarheid, verkeersslachtoffers en modal split. Het beoordelingscriterium leefbaarheid wordt niet meegenomen om dubbele telling van al deze criteria te voorkomen.

- *Werknemers en inwoners in HOV- en BSD-gebieden*

In zowel het basialternatief als de voorgenomen ontwikkeling worden de woningen en de bedrijventerreinen ontwikkeld buiten bestaand stads- en dorpsgebied (BSD) en buiten de invloedssfeer van hoogwaardig openbaar vervoer (HOV).

Indicatoren Ontwerp NRD die niet zijn opgenomen in het beoordelingskader

De onderstaande indicatoren waren wel opgenomen in de Ontwerp NRD maar zijn geen onderdeel van het beoordelingskader van de NRD. Alle overige indicatoren die wel waren opgenomen in de Ontwerp NRD zijn ook opgenomen in het beoordelingskader van de NRD.

- *Verdroging*

Deze indicator is onderdeel van de indicator "hittestress".

- *Lichthinder*

Deze Herziening van het provinciaal omgevingsbeleid bevat geen uitbreiding van de hoeveelheid glastuinbouw. Het opnemen van een maatwerkbestemming voor het bestaande glastuinbouwgebied betekent niet per definitie een afname van het glastuinbouwgebied, alleen dat andere functies daar zijn toegestaan. De realisatie van woningbouw en bedrijventerreinen zou tot lichthinder (hemelhelderheid 's nachts) kunnen leiden maar doordat de precieze ligging en invulling van de locaties voor woningbouw en bedrijventerreinen geen onderdeel is van het provinciaal omgevingsbeleid, kan deze indicator niet onderzocht worden en zal deze niet onderscheidend zijn.

- *Geur*

Doordat de ligging van de locaties voor woningbouw en bedrijventerreinen indicatief zijn en worden opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening kan niet bepaald worden hoeveel geurgehinderden wijziging van de indicatieve duiding van deze locaties tot gevolg heeft. In het Omgevingsplan van de gemeente Zuidplas zal de precieze begrenzing van de locaties voor woningbouw en bedrijventerreinen worden vastgelegd.

- *Mogelijkheden tot bewegen en recreatie*

De onderdelen van deze indicator worden meegenomen in de indicatoren "Beweegvriendelijke leefomgeving" en "Nabijheid wonen-voorzieningen".

- *Duurzame landbouw*

Zie de toelichting hierboven bij indicatoren uit de Monitor Leefomgeving die niet zijn opgenomen in het beoordelingskader.

NB. In de Ontwerp NRD was al aangegeven dat het criterium "bodemkwaliteit en -vruchtbaarheid" niet van toepassing wordt geacht voor dit planMER. Datzelfde was ook aangegeven voor het criterium "energiegebruik". Deze laatste is wel opgenomen in het beoordelingskader van de NRD. In het planMER zal aangegeven worden of deze maatgevend is of niet.